

Dejavnosti upravljanja znanja v ganskih podjetjih: pregled literature

Vincent Amponsah

Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije, Slovenija

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.257-270>

Ključne besede: upravljanje znanja, Gana, pregled literature

Namen: Namen tega dokumenta je opraviti predhodni pregled različnih študij in dokumentov o dejavnostih UZ v ganskih podjetjih. Pregled je temeljil na dveh ključnih vprašanjih: kakšna je bila literatura o UZ v ganskih podjetjih? Kako so bile uporabljene različne dejavnosti UZ in v katerih gospodarskih sektorjih?

Metodologija: Študija je bila izvedena na podlagi organiziranega pregleda več dokumentov, preiskanih v različnih podatkovnih zbirkah, vključno z Google učenjakom in Springer povezavo, z nekaterimi merili za vključitev in izključitev. Pri iskanju se je štelo, da je skupno 32 dokumentov povezanih s ciljem dokumenta. S hitrim pregledom povzetka je 20 člankov najbolje ustrezalo postavljenim merilom, poudarek pa je bil na dokumentih, ki so se nanašali na procese UZ in dejavnike, povezane s ciljem študije.

Ugotovitve: Pregled je pokazal zanimive ugotovitve; ključno med njimi je, da so v pregledanih dokumentih prevladovala študije v javnem sektorju in zlasti v storitveni industriji, ki predstavljajo več kot 50 % vseh iskanih člankov. Prav tako je bilo ugotovljeno, da so pomembni izzivi, s katerimi se soočajo podjetja pri izvajanju UZ, pomanjkanje razpoložljivih sistemov UZ, pomanjkanje podpore vodstvu in pomanjkanje ozaveščenosti o praksah UZ. Glede vprašanja procesov UZ, ki so prevladovali v študijah, je bilo ugotovljeno, da se je več kot 70 % študij osredotočilo na izmenjavo ali prenos UZ. Nazadnje je študija ugotovila, da uporaba dejavnosti UZ prinaša več koristi, vključno z inovacijami in poslovno konkurenčnostjo.

Izvirnost: V študijah in dokumentih o dejavnostih UZ v ganskih podjetjih, zlasti na področju procesov UZ in omogočevalcev dejavnikov, prevladujejo dejavnosti izmenjave znanja. Tudi pri ocenjevanju sektorjev, ki so prevladovali v razpravi, je bilo očitno, da prevladujejo storitveni sektorji.

Vodstveno preživetje: smisel srednjega vodje med organizacijskimi spremembami

Shereen Samson

Univerza v Južni Afriki

Charmaine Williamson

Univerza v Južni Afriki

Annemarie Davis

Univerza v Južni Afriki

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.315-327>

Ključne besede: srednji vodja, ustvarjanje čutov, organizacijske spremembe, načrtovanje strategij kot praksa, preoblikovanje, omejitve, prestrukturiranje, izvajanje sprememb, tematska analiza, obvladovanje

Namen: Izkušnje srednjih vodij (menedžerjev) v neurejeni realnosti sprememb ponujajo dragocen vpogled v to, kako se srednji menedžerji spopadajo z motnjami. Namen te raziskave je bil raziskati žive izkušnje srednjih menedžerjev znotraj grdih realnosti načrtovanja strategij med organizacijskimi spremembami.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Z uporabo kvalitativne, imanentne, individualne študije, ki temelji na Weickovi teoriji ustvarjanja čutov, so bile raziskane čutne prakse srednjih menedžerjev med organizacijskimi spremembami. Podatki so bili zbrani prek e-poštne dnevnike več kot štiri mesece in omogočajo sledenje v realnem času načrtovanja strategij na mikroravni po uvedbi sprememb. Sprejeta je bila konstrukcijska oblika tematske analize in raziskovala organizacijsko družbeno realnost srednjih menedžerjev.

Ugotovitve: Ustvarjanje občutka se dogaja na kognitivni in čustveni ravni. Udeleženci so dejavnostim pripisali pomen in s tem ustvarili občutek za sebe in druge za organizacijsko varnost in trajnost. Srednji menedžerji so preoblikovali organizacijski kontekst z utelešenim čutom za praktično obvladovanje, kar jim je omogočilo, da so se dvignili nad organizacijsko kompleksnost in protislovje.

Izvirnost/vrednost: Na voljo so priporočila za podporo srednjim vodstvenim delavcem med organizacijskimi spremembami.

Prihodnje kompetence in e-tutorske kompetence: priložnost za visokošolske ustanove, da podprejo svoje študentsko osebje

Lisa-Marie Langesee
TU Dresden

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.297-314>

Ključne besede: e-tutor, virtualno sodelovalno učenje, visokošolsko izobraževanje, kompetence, prihodnje spretnosti, kolaborativno mednarodno učenje

Namen: E-tutorji pogosto sodelujejo v skupnih spletnih okoljih učenja (COIL) in usmerjajo učence v skupinsko delo in s tem povezane učne procese. Moderirajo, organizirajo in opazujejo skupinske in individualne učne procese ter so pogosto prva kontaktna točka učencev. Ta podpora zahteva več kompetenc, ki se v veliki meri odražajo tudi v tako imenovanih prihodnjih znanjih in spretnostih. Zato se zdi smiselno, da te kompetence podrobneje preučimo in jih spodbujamo, da bi izboljšali izkušnje in podporo študentom v okolju COIL na eni strani ter da bi študentski e-tutorji ustrezali sodobnemu delovnemu svetu.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Kot izhodišče za ta projekt je bila v Langeseeju izvedena celovita sistematična analiza literature o kompetencah in kvalifikacijah e-tutorjev (2023). V okviru te raziskave sta bila razvita razvrstitve kompetenc in profil kompetenc na podlagi nalog za e-tutorje v visokem šolstvu. Da bi raziskali veljavnost in izvedljivost teh artefaktov, je bilo izvedeno vrednotenje s 16 mednarodnimi strokovnjaki in praktikanti (e-tutorji) z uporabo vprašalnika.

Ugotovitve: Kompetence, opredeljene v Langeseeju (2023), razvrstitvi in ustvarjenem profilu, so bile priznane kot koristne in praktične. Dodatni komentarji anketirancev so omogočili revizijo in razširitev obeh artefaktov. Tri najpomembnejše kompetence od devetih odkritih so komunikacijske, pedagoške in socialne kompetence.

Izvirnost/vrednost: Nastali artefakti se lahko uporabijo v naslednjem koraku kot podlaga za orodje za samovrednotenje (SET), ki e-tutorjem omogoča, da ocenijo svojo kompetenčno opremo. Na podlagi tega se bodo priporočali posamezni instrumenti za uvedbo morebitnih izboljšav.

Vloga visokega šolstva pri reševanju globalnih problemov

Maria Jakubik
Inštitut Ronin

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.285-295>

Ključne besede: visokošolsko izobraževanje, avtentičnost, odgovornost, globalni problemi

Namen: Svetovni problemi sveta zahtevajo nujne in trajnostne rešitve in ukrepe. Namen tega konceptualnega dokumenta je odgovoriti na vprašanje: Kako lahko visokošolsko izobraževanje razvije pristne in odgovorne državljane, ki bodo lahko ukrepali in reševali svetovne probleme?

Zasnova študije/metodologija/pristop: Članek, ki temelji na vrsti izbrane literature iz psihologije, filozofije, izobraževanja in vodenja, najprej pojasnjuje koncepte avtentičnosti in odgovornosti, nato pa se osredotoča na vlogo visokošolskega izobraževanja pri podpori učencem, da razvijejo svojo osebno avtentičnost in okrepijo svojo odgovornost do drugih in za njihovo okolje.

Ugotovitve: Ugotovitve kažejo, da je mogoče postati avtentična in odgovorna oseba, visokošolski učni načrt in pedagogika pa imata pri tem odločilno vlogo.

Izvirnost/vrednost: Prispevek prispeva k diskurzom o vlogi visokošolskega izobraževanja pri reševanju globalnih problemov. Ima tudi posledice za visokošolske raziskovalce, učence in vzgojitelje, univerzitetni učni načrt in pedagogiko.

Nadzorne plošče analitike učenja za table za spletno sodelovanje: preverjanje izvedljivosti nadzorne plošče dejavnosti za podporo vrednotenju dejavnosti učencev v programu Miro

Natascha Freitag

Tehnična univerza v Dresdnu

Adam Serafin

Tehnična univerza v Dresdnu

Sebastian Schmidt

Tehnična univerza v Dresdnu

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.207-214>

Ključne besede: analiza socialnega učenja, Miro pametna tabla, spletno sodelovanje, formativna ocena

Namen: Sedanji razvoj dogodkov zaradi trenutnih socialno-ekonomskih sprememb je vse bolj spodbudil proces digitalizacije in s tem spremenil delovno področje bliže internetu. To vključuje izobraževalni sektor, zaradi česar se povečuje povpraševanje po ustreznih spletnih učnih možnostih. V kontekstu univerze se študenti pogosto soočajo s preizkusi, ki temeljijo na skupnem delu v skupnih raziskovalnih projektih. Sprememba paradigme vpliva tudi na mentorja, ki ga spremeni v e-tutorja. V okviru e-tutoringa je mogoče z ustrežno socialno analitično rešitvijo zagotoviti sledenje in ocenjevanje uspešnosti dela, specifičnega za skupino ali posameznika.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V tem delu je predstavljeno oblikovanje in izvajanje orodja za nadzorno ploščo za analizo učenja za spletne sodelovalne pametne table, zlasti Miro.

Ugotovitve: Zahteve so bile izpeljane iz pogovorov v fokusnih skupinah s ključnimi uporabniki.

Izvirnost/vrednost: Orodje vključuje sledenje v realnem času in kvantitativno vrednotenje skupinskih in posameznih dejanj uporabnikov.

Kako dobro organizacije razumejo znanje, ki bi ga lahko izgubili

Marta Mancilla

Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.271-283>

Ključne besede: tvegano znanje, kritično znanje, organizacijski spomin, institucionalno znanje.

Namen: Namen te študije je opredeliti vrsto znanja, ki velja za najbolj kritično znanje, ki je na voljo na vsaki organizacijski ravni upravljanja, ter znanje, ki je v mehiških organizacijah ogroženo na različnih ravneh upravljanja.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Podatki so bili zbrani s strukturiranim vprašalnikom za zaposlene v različnih organizacijah v različnih sektorjih s sedežem v Mehiki, bodisi MSP, bodisi nadnacionalnih podjetjih s sedežem na mehiškem ozemlju. Naša raziskava vključuje več kot 200 odgovorov na našo anketo.

Ugotovitve: Ugotovitve naše raziskave kažejo, da se strateško/kritično znanje šteje za eno najpomembnejših vrst znanja, ki ga ima organizacija, tudi kot znanje z večjim tveganjem za izgubo. Presenetljivo je, da večina anketirancev na nobeni ravni organizacijskega upravljanja ni menila, da je institucionalno znanje pomembno, kar je bilo nepričakovano, saj na tem znanju temeljijo številne konkurenčne prednosti.

Izvirnost/vrednost: Premalo je bilo študij, osredotočenih na prepoznavanje, prenos znanja in uhajanje različnih vrst znanja, ki jih imajo organizacije, zlasti najbolj kritično in rizično znanje, ki bi lahko vplivalo na njihovo produktivnost in učinkovitost. Zato želi naša študija identificirati znanje, ki bi lahko bilo ogroženo na vsaki ravni organizacijskega upravljanja, in ozaveščati o znanju, ki ga je treba ohraniti v organizacijah.

Digitalna preobrazba in trajnost zdravih socialnih interakcij: Pregled trenutnega statusa Quo

Geoffrey Lugwisha

Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.249-256>

Ključne besede: digitalna transformacija, digitalne tehnologije, socialne interakcije

Namen: Ta študija obravnava dinamiko trajnosti zdravih družbenih interakcij v procesu digitalne preobrazbe podjetniških organizacij, predvsem zasebnih organizacij v Tanzaniji. Prispevek raziskuje presečišče med digitalno preobrazbo in socialnimi interakcijami podjetniških organizacij s pregledom trenutnega stanja, da bi okrepili zdrave socialne interakcije.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Uporabljena je bila kvalitativna metodologija, ki je vključevala 17 razgovorov, določenih z namenskim vzorčenjem, z analizo vsebine zbranih podatkov.

Ugotovitve: Ugotovitve kažejo, da bi se lahko zdrave socialne interakcije za zdrave človeške odnose trajnostno ohranjale v organizacijah v razvijajočem se pojavu digitalne preobrazbe, če ga vodstvo postavi kot prednostno nalogo in poudarkom v prizadevanjih organizacij za svoje cilje, konkurenčnost in uspeh. Priznava se, da je v procesih digitalne preobrazbe mogoče trajnostno ohranjati zdrave socialne interakcije.

Izvirnost/vrednost: Ta študija je izvirno delo avtorja, ki prispeva k trajnostnemu vzdrževanju zdravih družbenih interakcij za zdrave človeške odnose znotraj organizacij in med njimi v procesih digitalne preobrazbe.

Teoretizacija človeških informacijskih sistemov skozi postmoderno jukstapozicijo kvantnih zapletov

Debra J. Borkovich

Middle GA State University

Frederick Kohun

Univerza Robert Morris

Robert J. Skovira

Univerza Robert Morris

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.237-247>

Ključne besede: človeški informacijski sistemi, kvantni zapleti, pluralizem, postmodernizem, sistemska teorija, kritično razmišljanje, upravljanje znanja

Namen: V kontekstu upravljanja znanja trdimo, da ni edinstvenega načina za razumevanje naše lastne realnosti, ker smo nenehno prepleteni v jukstapoziciji pluralnosti postmodernih informacijskih sistemov. Ljudje definirajo svoje realnosti in poglede na svet s kulturo, etnično pripadnostjo, jezikom, semiotiko, sistemi pomenov, skupnostni prakse in drugimi fizičnimi in senzoričnimi interpretacijami v informacijskih sistemih. Ker pa več dejavnikov v času in prostoru določa informacijske sisteme, teoretiziramo, da obstajajo alternativni razlagalni modeli za aplikacije istih situacij, ko jih zaznavajo drugi.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Raziskovali smo ta inherentni pojav upravljanja znanja človeških informacijskih sistemov s pregledom literature uglednih znanstvenikov, teoretikov, akademikov in filozofov; in tukaj predstavljamo našo teorijo prepletenih človeških informacijskih sistemov.

Ugotovitve: Ker so vsi človeški informacijski sistemi odvisni od stalnega upravljanja tihega in izrecnega znanja ter razumevanja in pomena posameznika, ki doživlja situacijo, se lahko izdelata matrika, gnezdi in prekriva z več informacijskimi sistemi; in ker lahko obstajajo sami, narazen, skupaj ali ob različnih časih in krajih in preživijo, so prepleteni. Teoretiziramo, da so podobno premičnemu kvantnemu delcu človeški informacijski sistemi prepleteni, nadpozicionirani, v jukstapoziciji in v dveh ali več stanjih hkrati; in ko se razlagajo in uporabljajo pluralistično, ustvarjajo neskončno število hkratnih človeških informacijskih sistemov, v katerih živimo.

Izvirnost/vrednost: Ta kvalitativni pristop k raziskovanju se osredotoča na razumevanje konstrukta človeških informacijskih sistemov in njihove podobnosti s kvantnimi zapleti, in sicer z raziskovanjem „kako“ in „zakaj“ se pojavljajo, namesto da bi preučili „kaj“ in „koliko“.

Merjenje dobrega počutja: Spremenljivke in njihovo razmerje

Arik Sadeh

HIT Holon Inštitut za tehnologijo

Cristina Feniser

Tehnična univerza Cluj-Napoca

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.229-235>

Ključne besede: dobro počutje, statistična analiza, magnitude, indeks

Namen: Predlagamo indeks dobrega počutja, ki je sestavljen iz komponent, ki odražajo dobro počutje iz literature o dobrem počutju. Študija poudarja obseg vsake komponente tega indeksa dobrega počutja.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Razsežnosti dobrega počutja v interesu ali (i) občutek diskriminacije, (ii) splošno zaupanje, (iii) občutek spoštovanja iz družinski člani, (iv) pričakovanja glede prihodnosti, (v) občutek sposobnosti za ravnanje s težavami, (vi) Občutek osamljenosti, in (vii) Občutek, da ni nikogar, da bi mu zaupali.

Ugotovitve: V raziskavi je sodelovalo 222 oseb. Spremenljivke v anketi podpirajo raziskovalno vprašanje o strukturi blaginje. Vplivajo neposredno in posredno na počutje. Na primer dnevno število urnih sej. Nekatere spremenljivke združimo v en konstrukt. Nismo našli povezave med starostjo in drugimi dejavniki.

Izvirnost/vrednost: Ta ugotovitev ima bistvene učinke pri obravnavi tega, kar lahko izboljša dobro počutje ljudi.

O dinamiki strukture, moči in interakcije: Študija primera podjetja za razvoj programske opreme

Trygve J. Steiro

Norveška univerza za znanost in tehnologijo

Ragnar Vennatros

NTNU Univerzitetni muzej

Johan Bergh

Oslo New University College

Glenn-Egil Torgersen

Univerza jugovzhodne Norveške

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.215-228>

Ključne besede: agilne metode, interakcija, moč, organizacijsko učenje, struktura

Namen: V dinamičnem svetu z visokimi zahtevami kupcev in nestabilnimi trgi se morajo organizacije prilagoditi spremembam v kontekstu. Agilne metode so dobro prepoznan okvir za podjetja s programsko opremo. Trenutna študija preučuje, kako se te metode uporabljajo in njihove zaznane prednosti. Problematična formulacija v sedanjih študijah je: Kakšne so izkušnje z agilnimi metodami?

Metodologija: V dinamičnem svetu z visokimi zahtevami kupcev in nestabilnimi trgi se morajo organizacije prilagoditi spremembam v kontekstu. Agilne metode so dobro prepoznan okvir za podjetja s programsko opremo. Ta študija preučuje, kako se te metode uporabljajo in njihove zaznane prednosti. Problematična formulacija v sedanjih študijah je: Kakšne so izkušnje z agilnimi metodami.

Ugotovitve: Štiri teme so se pojavile iz študije o krepitvi moči v mojstrstvu in pregledu, smiselnosti in zadovoljstvu pri delu kot predpogojev za učenje. Transparentnosti v procesih omogoča psihološko varnost in učenje, neravnovesje moči med programerji in lastniki izdelkov: Pomanjkanje transparentnosti.

Izvirnost: Ti rezultati so obravnavani v študiji in predstavljeni v konceptualnem modelu. Menimo, da imata preglednost in smiselnost osrednjo vlogo pri prilagajanju in učenju. Ta študija preučuje tudi vidike moči kot dejavnik, ki omogoča in onemogoča.

Dejavniki mednarodnega e-tutoringa

Mattis Altmann

TU Dresden

LISA-Marie Langesee

Technische Universität Dresden

Victor Berger

Technische Universität Dresden

Maximilian-Alexander Höflich

Technische Universität Dresden

Amira Materna

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.105-115>

Ključne besede: virtualna izmenjava, e-tutor; Colaborative Online International Learning; Higher Education;

Namen: Virtualna izmenjava (VE) omogoča geografsko ločeno sodelovanje brez potrebe po fizičnem potovanju in uporabi virov, kot sta čas in denar. Kompleksnost za študente, ki sodelujejo v modulih VE, se lahko zmanjša z uporabo e-tutorjev kot spodbujevalcev učenja. V tem kontekstu se osredotočamo na odločilne dejavnike za e-tutorialno podporo v mednarodnem sodelovanju v visokem šolstvu in s tem na medkulturno in čezmejno sodelovanje učencev v smislu VE.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Namen prispevka je odgovoriti na vprašanje „Kateri dejavniki vplivajo na e-tutoring med sodelovalnimi in mednarodnimi moduli virtualne izmenjave?“. Zato so rezultati zbrani, analizirani in sintetizirani s pomočjo sistematičnega pregleda literature (SLR) po Okoli & Schabram (2010).

Ugotovitve: Rezultat je konceptna matrika 41 opredeljenih determinant mednarodnega e-tutoringa v visokem šolstvu, razdeljenih v šest glavnih kategorij: odgovornosti, kompetence, komunikacija, organizacija, pedagogika in predpogoji. Rezultati omogočajo natančnejše ločevanje dejavnosti e-tutorjev v modulih VE in tako ponujajo konkretne predloge za razlikovanje, izboljšanje in povečanje vloge e-tutorja.

Izvirnost/vrednost: Povpraševanje študentov po pridobivanju svetovnih znanj in spretnosti postaja vse pogostejše. Moduli VE ponujajo možnost za zadovoljitev tega povpraševanja, če so pravilno dostavljeni. Predhodne raziskave na tem področju delno zajemajo odločilne dejavnike e-tutoringa, vendar ni natančnega pregleda, ki bi lahko služil kot osnova za izboljšanje.

Potencial gradnje informacijskega modeliranja v življenjskem ciklu projekta – refleksija proti modelu ledene gore

Solmaz Mansoori
Univerza v Ouluju

Harri Haapasalo
Univerza v Ouluju

Janne Harkonen
Univerza v Ouluju, Finska

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.85-104>

Ključne besede: informacijsko modeliranje stavb, implementacija BIM zorenja, BIM ledena gora

Namen: Izvajanje informacijskega modeliranja stavb (BIM) je bilo prej obravnavano z različnih vidikov, vendar zmeda glede celotnega potenciala informacijskega modeliranja gradenj in načina njegove uporabe ostaja. Na celoto gledamo z različnih vidikov, da bi odražali celoten potencial in pojasnili okvirno neizkoriščen potencial.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Študija sledi konceptualnemu raziskovalnemu pristopu v povezavi z eno samo študijo primera. Model BIM ledene gore se uporablja kot pojasnjevalni okvir za sintezo, ki odraža perspektive, ki opisujejo uporabo informacijskega modeliranja gradenj.

Ugotovitve: Okvir stanja izvajanja informacijskega modeliranja stavb se razvije za opis zrelosti uporabe informacijskega modeliranja gradenj v tipičnem primeru podjetja. Okvir je preskušen in dobijo se znaki podpore za logiko modela BIM ledene gore. Do danes se je BIM uspešno uporabljal v zgodnjih fazah gradnje (konica ledene gore, primarno BIM). Deli pod morsko gladino, sodelovalno BIM in integrativno BIM – celoten potencial – so redko prepoznani.

Izvirnost/vrednost: Predstavljeni status izvajanja informacijskega modeliranja gradenj kaže, da obstaja vrzel med celotnim potencialom informacijskega modeliranja gradenj in stopnjo uporabe informacijskega modeliranja gradenj v praksi.

Kazalniki izobraževalnega osebja za Slovenijo

Vesna Skrbinjek

Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije, Slovenija

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.197-205>

Ključne besede: izobraževalno osebje, demografija, študenti, kazalniki, napovedni model, starajoča se družba

Namen: Dokument obravnava opredelitev razpoložljivih kazalnikov za napovedovanje prihodnjih potreb izobraževalnega osebja v Sloveniji.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Sekundarne podatke SURS smo uporabili za analizo in pregled kazalnikov, ki jih je mogoče uporabiti za napovedovanje števila zaposlenih v izobraževanju v prihodnosti. Osredotočili smo se na sedanje število zaposlenih na različnih ravneh izobraževanja, število vpisanih v formalno izobraževanje, število vpisanih študentov in diplomantov pedagoških znanosti in izobraževanja učiteljev, število prostih delovnih mest za izobraževanje in prihodnje projekcije prebivalstva v določenih starostnih skupinah, ki jih mora vodstvo izobraževanja upoštevati pri načrtovanju kadrovskega potreb v prihodnosti.

Ugotovitve: Naše ugotovitve kažejo, da se število vpisanih generacij v osnovnošolsko (osnovno) izobraževanje povečuje, kar bo v naslednjih treh do petih letih še povečalo povpraševanje po višjem sekundarnem in terciarnem izobraževanju. Število zaposlenih v izobraževanju je sledilo temu trendu in se je v zadnjih petih letih povečalo za 5 %, predvsem v sektorju primarnega izobraževanja. Potrebe po izobraževalnem osebju se bodo v bližnji prihodnosti v Sloveniji povečale. Demografski obeti kažejo, da je treba uvesti več sprememb v sektorjih izobraževanja in trga dela.

Izvirnost/vrednost: Raziskovalci še niso obravnavali potreb izobraževalnega osebja za primer Slovenije, vendar prihodnji trendi kažejo, da je vredno raziskati za namene učinkovitega in uspešnega izobraževalnega načrtovanja na ravni sistemskega upravljanja.

Vedenje potrošnikov in zvestoba pri nakupu športnih izdelkov

Tina Vukasović

ISSBS in Univerza na Primorskem

Aleksander Petrič

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.71-83>

Ključne besede: nakupovalno vedenje, odločanje potrošnikov, zvestoba potrošnikov, športno blago

Namen: Vse več ljudi se ukvarja s športom in aktivnim prostim časom, zato se nakupi, povezani s športnimi dobrinami, povečujejo. Zaradi raznolike ponudbe športne opreme na trgu postajajo kupci vse bolj zahtevni, podjetja pa se soočajo s številnimi konkurenčnimi ponudniki. Na nakup vplivajo različni dejavniki, ki jih potrošniki najprej podrobno analizirajo, nato pa se odločijo za nakup. Glavni namen te študije je torej predstaviti dejavnike, in sicer kako in na kakšni podlagi se potrošniki odločajo znotraj široke palete športne opreme in na kaj posvečajo več pozornosti pri nadaljnjih nakupih in nakupnih odločitvah.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Kvantitativno raziskavo smo izvedli s pomočjo spletnega vprašalnika. Vprašalnik je bil objavljen na spletnem portalu IKA, poslan po elektronski pošti prijateljem in znancem ter deljen na družbenih omrežjih (Instagram, Facebook). V raziskavi je sodelovalo 215 ljudi.

Ugotovitve: Ugotovili smo, da anketiranci kupujejo športne dobrine za prosti čas, pohodništvo, kolesarjenje, tek, fitness in smučanje. Svoje nakupe opravljajo fizično v trgovini. Najpogosteje kupljeni športni blagovni znamki, in sicer Nike in Adidas, sta tudi njuni najljubši blagovni znamki športne opreme. Anketiranci opisujejo, da mora biti njihova blagovna znamka visoke kakovosti, zaupanja vredna in ponuditi največ za ceno. Ugotovili smo, da anketiranci pogosto ne vedo, katero blagovno znamko bodo kupili, še preden so vstopili v trgovino. Ko najdejo primerno blagovno znamko, jih skoraj polovica težko zamenja.

Izvirnost/vrednost: Na podlagi rezultatov predstavljamo nekaj priporočil za podjetja, ki prodajajo različne blagovne znamke športnih izdelkov.

Analiza arhitekture masovnih podatkov za zdravstvene storitve: študija primera javne bolnišnice

Wasinee Noonpakdee
Univerza Thammasat

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.1-8>

Ključne besede: masovni podatki, arhitektura, zdravstvene storitve, javna bolnišnica

Namen: Masovni podatki so ena od obetavnih tehnologij, ki zdravstvenemu sektorju pomagajo izboljšati izkušnje pacientov, znižati stroške zdravljenja, napovedati epidemije in zagotavljati konkurenčne zdravstvene storitve. Namen te raziskave je preučiti in analizirati arhitekturo masovnih podatkov za javno bolnišnico na Tajskem.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Ta raziskava uporablja kvalitativni pristop. Za zbiranje in analizo podatkov se analiza dokumentov uporablja kot kvalitativna metoda za pridobitev empiričnih podatkov. Poglobljeni razgovori vodij IT, zdravnika in osebja so izvedeni, da se potrdi arhitektura masovnih podatkov in preučijo vprašanja v javni bolnišnici za študijo primera.

Ugotovitve: V skladu s študijo arhitekture masovnih podatkov za javno bolnišnico obsega pridobivanje podatkov, integracijo podatkov, podatkovno analitiko, vizualizacijo podatkov, zdravstveni podatkovni center v oblaku in upravljanje podatkov.

Izvirnost/vrednost: Arhitekturne komponente in analize se lahko uporabijo kot smernica za obdelavo in analitiko masovnih podatkov, da se ustvari rešitev za učinkovito izvajanje masovnih podatkov v zdravstvu.

Pomen strategij digitalnega trženja za kontinuiteto MSP

Ioseb Gabelaia

RISEBA Univerza uporabnih znanosti

Lasha Tchelidze

International Black Sea University

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.187-196>

Ključne besede: digitalni marketing, MSP, 6W marketing, strategije

Namen: Trendi digitalnega marketinga se od časa do časa spreminjajo; zato se mala in srednja podjetja pogosto soočajo z izzivi pri sprejemanju strategij digitalnega trženja. Ti izzivi so posledica bogastva in kompleksnosti taktike za optimizacijo rasti, angažiranosti strank, vedenja kupcev in neprekinjenega poslovanja. Ta članek se osredotoča na pomen sprejemanja strategij digitalnega trženja s 6W trženjskim modelom za kontinuiteto malih in srednjih podjetij (MSP). Za doseg tega cilja je bila analizirana narava strategij digitalnega trženja za MSP, kot so vsebinski marketing, trženje družbenih medijev in e-poštni marketing.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Opravljen je bil tematski pregled literature, da bi raziskali pomen strategij digitalnega trženja za kontinuiteto MSP. Sintetizirali smo razpoložljivo literaturo, ki povezuje razvoj digitalnega trženja z MSP. Podatki so bili pridobljeni z mešanimi, kvantitativnimi in kvalitativnimi metodami.

Ugotovitve: Ugotovitve so poudarile potrebo in pomen ozaveščenosti o digitalnem trženju za neprekinjeno poslovanje. Zato so anketiranci prepoznali vlogo modela trženja 6W za pomoč pri sprejemanju informiranih odločitev o tem, katere vrste strategij digitalnega trženja je treba uporabiti. Poleg tega ta študija ignorira in ne upošteva posebnosti algoritmov, ki dajejo razvrstitev vsebine. Nujno je treba razumeti vlogo teh algoritmov, kako delujejo in kako ravnati z njimi, da bi kar najbolje izkoristili kampanje. Rezultati nizke kakovosti ali relevantnosti bodo vplivali na kampanjo in prinesli nižje rezultate.

Izvirnost/vrednost: Ta dokument združuje izzive in kompleksnost uporabe strategij digitalnega trženja za neprekinjeno poslovanje MSP. Tržniki vedno iščejo najboljše elemente za strateške kampanje. Zato je na podlagi raziskav predlagan model trženja 6W, da bi bolje razumeli vpliv vsake strategije digitalnega trženja na neprekinjeno poslovanje. Poleg tega model predstavlja vodnik za strateško dodeljevanje finančnih in človeških virov.

Vpliv komunikacijskega vedenja v družbenih medijih na sliko blagovne znamke univerze

Ana Kazaishvili

Gruzijska nacionalna univerza

Lia Khmiadashvili

Mednarodna univerza Črnega morja

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.135-143>

Ključne besede: komunikativno vedenje, družbeni mediji, podoba blagovne znamke univerze

Namen: Komunikativno vedenje kot stanje odnosa, ki vpliva na dvostranska čustva, potrebe in misli za bolj nedvoumno in odprto komunikacijo (Ivanov & Werner, 2010) lahko vpliva na podobo blagovne znamke. V skladu s tem ima komunikacija s strani univerz s študenti prek družbenih medijev pomembno vlogo. Facebook je močan komunikacijski kanal. Uspešno in učinkovito je prevzela nadzor nad poslovnim sektorjem, oglaševalskim sektorjem in tudi izobraževalnim področjem. Ima trajen vpliv na način, kako ljudje komunicirajo, in ko čas preteče, postane bistveni del njihovega življenja. Članek predstavlja vedenje gruzijskih visokošolskih ustanov v družbenih medijih, zlasti na Facebooku, in odnos obstoječih ali potencialnih študentov do komunikacijskega vedenja visokošolskih institucij. Ugotovitve kažejo, kakšen vpliv ima komunikacija na Facebooku na dojetje strank in ustrezno podobo blagovne znamke.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Glede na občutljivost in naravo raziskave sta bili izbrani dve vrsti študij. Opazovanje vedenja univerz neposredno na njihovih Facebook straneh je bilo izbrano kot vodilna vrsta raziskave, saj je vsebina, kot tudi njihova odzivnost in vključenost v nadaljnjo komunikacijo, jasno vidno. Poleg tega smo se odločili, da prisluhnemo samim strankam. Zaradi tega so bile izbrane ciljne skupine obstoječih in potencialnih študentov, da bi govorili o njihovih pričakovanjih in resničnosti v smislu komunikacijskega vedenja univerz.

Ugotovitve: Rezultati raziskav obeh, opazovanj in fokusnih skupin, so pokazali pomanjkanje in izpad komunikacijskega vedenja gruzijskih univerz na družbenih medijih, zlasti na Facebooku. Najbolj pomembni so bili naslednji: zamude pri razširjanju dragocenih informacij, vsebin, ki niso tako pomembne in zanimive za študente, posredne odgovore na vprašanja študentov ali sploh ignoriranje.

Izvirnost/vrednost: Glede na globalizacijo pokrajinske blagovne znamke je postalo ključnega pomena za univerze iz različnih razlogov. Ne le privabljanje potencialnih študentov, temveč tudi ohranjanje obstoječih in izjemnost, morajo slediti sodobnim trendom. Komunikacija, neposredna ali posredna, ki je ena najpomembnejših za blagovno znamko, si zasluži več pozornosti. Vrednost trenutnih raziskav kaže pričakovanja obstoječih in potencialnih kupcev ter predstavlja vrzeli med „kaj je storjeno“ in „kaj je treba storiti“.

Digitalna delitev in priložnostna razsežnost ekonomske neenakosti: primer Republike Moldavije

Rodica Pisica
ASEM

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.167-175>

Ključne besede: digitalni razkorak, ekonomska neenakost, Moldavija

Namen: analizirati, kako se je Republika Moldavija spopadala z digitalno neenakostjo med pandemijo in v kolikšni meri je digitalni razkorak vplival na gospodarsko neenakost v državi, ter razumeti, kaj vodi do digitalnih razlik.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V tej raziskavi sta bili analizirani stopnja pripravljenosti moldavskih gospodinjstev na potrebe po digitalizaciji, do katerih je prišlo zaradi pandemije, ter vpliv priložnostne razsežnosti gospodarske neenakosti in digitalnega razkoraka, pa tudi, kako je pomanjkanje javnih služb IKT med pandemijo prikrajšalo nekatere družbene plasti gospodarskih priložnosti. Hkrati so bili analizirani vzroki za digitalni razkorak v Republiki Moldaviji, da bi dobili globlje razumevanje digitalnih razlik, ki so povzročile pomanjkanje gospodarskih priložnosti. V ta namen so bili analizirani podatki o dostopu do mobilnih telefonov in računalnikov, prenosnih računalnikov, tabličnih računalnikov moldavskih gospodinjstev in internetne povezave, trend digitalizacije pa je bil v nasprotju s podatki o ekonomski neenakosti na podlagi razpoložljivega dohodka (Ginijev indeks). Podatki, uporabljeni za analizo, so bili pridobljeni iz nacionalnih statističnih uradov Republike Moldavije in so bili ločeni glede na mestna in podeželska območja ter na kvintile. Da bi razumeli vzrok digitalnega razkoraka in vpliv na gospodarske priložnosti, smo enačbi dodali še dve spremenljivki, in sicer absolutno revščino in kazalnik zaposlovanja za obdobje pandemije (2019–2020).

Ugotovitve: V zvezi s COVID-19 je bilo ugotovljeno, da moldavska gospodinjstva niso pripravljena na potrebe po digitalizaciji, ki jih je povzročila pandemija. Čeprav je digitalni razkorak na podeželju globlji, se je zaradi digitalnega razkoraka še povečala gospodarska neenakost, zlasti na mestnih območjih v obdobju zgodnje pandemije. Visoka absolutna revščina na podeželju in naraščajoči trend v mestnem območju, povezan z zmanjševanjem stopnje zaposlenosti, zlasti v mestih, predstavljata domnevni rezultat moldavske digitalne nepripravljenosti, ki je povečala gospodarsko neenakost z vplivom na njeno priložnostno razsežnost.

Izvirnost/vrednost: Novost raziskave je, da sta bila vpliv in povezava med dvema vrstama neenakosti (digitalna in gospodarska) v Republiki Moldaviji analizirana s posebnim poudarkom na priložnostni razsežnosti ekonomske neenakosti.

Vpliv osebnih dejavnikov vrhunskih športnikov na uspešno koordinacijo njihovih dvojnih karier

Mateja Gorenc

Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije

Mojca Braz

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.47-56>

Ključne besede: dvojna kariera športnika, kariera v športu, študentski športnik, odločitev za študij, uspeh študija, osebni dejavniki

Namen: V tej študiji smo želeli ugotoviti vpliv osebnih dejavnikov na uspešno koordinacijo dvojne kariere vrhunskih slovenskih športnikov.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Anketa je bila pripravljena in izvedena na spletu leta 2018 in je trajala do leta 2019. Vprašalnik je bil poslan več kot 400 vrhunskim športnikom v Sloveniji. Izbrali smo segment anketirancev v klubu olimpijcev, ki so imeli kariero vrhunskih športnikov v svojih aktivnih letih, v katerih so se odločili za akademsko kariero. Hipoteza je bila preizkušena na podlagi raziskave med športniki, ki so koordinirali študije in šport. Linearno večkratno regresijsko analizo (metoda Enter) smo uporabili za hkratno vključitev vseh izbranih spremenljivk v model.

Ugotovitve: V tej raziskavi smo ugotovili velik vpliv osebnih dejavnikov na dvojno kariero vrhunskih športnikov. Osebni dejavniki, ki vplivajo najbolj, so dobro organizirani čas, dobre delovne navade, vztrajnost in prizadevnost. Izvirnost/vrednost: Opravljena raziskava je določila osebne dejavnike z večjim vplivom dvojne kariere vrhunskih športnikov v Sloveniji.

Dialektični pogled na HPWS in njegove rezultate

Oksana Pavlova

Univerza Vilna

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.117-123>

Ključne besede: Upravljanje človeških virov, visoko zmogljivi delovni sistemi, zavzetost zaposlenih, organizacijska zavezanost

Namen: Namen članka je opredeliti koncept HPWS in opredeliti možne rezultate.

Zasnova študije/metodologija/pristop: študija je zasnovana tako, da analizira koncept HPWS in opredeli možne rezultate HPWS. Metoda znanstvenega sistematičnega pregleda literature.

Ugotovitve: Nove oblike sistemov HRM in HRM se na splošno obravnavajo v različnih scenarijih, vendar večinoma s poudarkom na pozitivnih rezultatih, kot so izboljšanje uspešnosti, angažiranost zaposlenih, organizacijska afektivna zavezanost itd.

Izvirnost/vrednost: HPWS je vstopil v polje v 90-ih in zdaj je čas, da začnete uporabljati kritični pristop, da bi razumeli, da HPWS ni univerzalen, ima veliko različic, veliko elementov HRM in različne rezultate.

Vloga logistike pri uporabi industrijskega stranskega toka – primer: blato barv na vodni osnovi

Tero Leppänen
Univerza v Ouluju

Pasi Rönkkö
Univerza v Ouluju

Harri Haapasalo
Univerza v Ouluju

Pekka Tervonen
Univerza v Ouluju

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.17-32>

Ključne besede: krožno gospodarstvo, logistika, industrijski stranski tok, industrijski stranski proizvod

Namen: V tem članku se uporaba stranskega toka primera, blata barv na vodni osnovi preučuje v skladu z načeli krožnega gospodarstva. Glavni cilj študije je poiskati nove možnosti uporabe blata barv na vodni osnovi, ki nastaja v regiji, in podrobneje preučiti vlogo logistike v poslovnih primerih in vrednostnih verigah, ki temeljijo na uporabi industrijskih stranskih tokov.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V tem članku je uporaba blata barv na vodni osnovi proučena z opisno študijo primera v okviru severne Ostrobothnije na Finskem. Trenutno stanje problema blata barve je bilo analizirano z razgovorom s petimi predstavniki podjetij. Poleg tega je bila organizirana delavnica, pred delavnico pa je bil vsem povabljenim poslan vprašalnik.

Ugotovitve: Zato so bile v okviru te študije najbolj izvedljive rešitve za uporabo blata barv na vodni osnovi opredeljene in ocenjene z gospodarskega, tehničnega in okoljskega vidika. Pri vseh predlaganih rešitvah je bil eden od splošnih izzivov logistika za ozke tokove materiala iz decentraliziranih virov na razmeroma velikem geografskem območju.

Izvirnost/vrednost: Izvedene so bile predhodne študije primerov uporabe barvnega blata kot surovine, vendar logistika v študijah ni imela pomembne vloge. Logistika je pomemben del krožnega gospodarstva v literaturi. Ta študija ponovno potrjuje ta pojem in ugotavlja, da ima logistika pomembno in odločilno vlogo v poslovnih primerih in vrednostnih verigah, ki temeljijo na uporabi industrijskih stranskih tokov.

Odzivi izvoznih MSP na institucionalne praznine: Primer Litve

Eglė Mėta Šimkūnienė

Kaunas University of Technology

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.157-166>

Ključne besede: mala in srednja podjetja, MSP, institucionalne praznine, institucionalni dejavniki, strategije odzivanja

Namen: Namen te študije je raziskati odzive litovskih izvoznih malih in srednjih podjetij (MSP) na institucionalne praznine z uporabo tipologije strateških odzivov na institucionalne procese Oliverja (1991).

Zasnova študije/metodologija/pristop: Metoda študije primerov kvalitativne raziskave je bila izbrana z izvedbo polstrukturiranih razgovorov z direktorji in ustanovitelji litovskih izvoznih proizvodnih MSP za zbiranje primarnih podatkov.

Ugotovitve: Na podlagi polstrukturiranih intervjujev je študija opredelila odzive litovskih izvoznih proizvodnih MSP na institucionalne praznine, ki so prikazovale dve glavni strategiji: prizanesljivost in izogibanje.

Izvirnost/vrednost: Rezultati zagotavljajo kontekstualne prispevke, ki preučujejo strateške odzive podjetij na institucionalne praznine in opredeljujejo najbolj usodne institucionalne praznine, s katerimi se soočajo MSP v sektorju.

Nov dodatek k duhovnemu vodenju iz konceptov duhovne inteligence in etimoloških raziskav

Michael Hagemann
Pegaso International

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.9-15>

Ključne besede: duhovno, vodenje, okvir, inteligenca

Namen: Ta študija opredeljuje, združuje in primerja različne definicije duhovne inteligence, da bi odkrila skupna načela, pregleda zgodovinski pojav besede „duhovni“ in predlaga nov konstrukt duhovne inteligence.

Metodologija/pristop: Uporabljeni sta bila pregled literature in sistematično oblikovanje načel.

Ugotovitve: Ugotovljeno je bilo, da prvotni pomen „duhovnega“ ni bil upoštevan v obstoječih raziskavah. Iz prvotnega pomena „duhovnega“ je izpeljan nov konstrukt za duhovno inteligenco, ki je predlagan za nadaljnje raziskave.

Izvirnost/vrednost: Izvor „duhovnega“ še ni bil preučen, zato bo novi konstrukt duhovne inteligence nov temelj za nadaljnje raziskave.

Opredelitev modela produktivnosti učinkovitosti za fakultete s primerjalno tehniko DEA

Sasarose Jaijit

Univerza Kasetsart

Punpiti Piamsanga

Univerza Kasetsart

Nalina Phisanbut

Univerza Kasetsart

Juta Pichitlamken

Univerza Kasetsart

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.57-70>

Ključne besede: upravljanje univerze, določanje ciljev, primerjalna analiza, analiza odločanja, ocenjevanje uspešnosti, analiza grozdov, analiza ovojnice podatkov

Namen: Številne univerze na Tajskem si prizadevajo za dvig njihove razvrstitve; tako so univerzitetni administratorji določili ciljne donose za svoje institucije. Vendar pa se lahko cilji na ravni univerze razlikujejo od ciljev na ravni fakultete, ker se ne sme upoštevati inherentna narava akademskih področij in sposobnosti fakultete za proizvodnjo rezultatov. Zato predlagamo model za določitev možnih ciljnih vrednosti za rezultate fakultete s šibko učinkovitostjo s primerjalno analizo univerze, ki se preučuje z eno od vodilnih univerz na Tajskem. Zato ciljne vrednosti, ki temeljijo na dokazih, omogočajo neučinkovitim fakultetam, da vedo, katere rezultate morajo izboljšati pod predpostavko, da „če vsaka fakulteta izboljša svojo produktivnost, da doseže ciljno vrednost, lahko univerza uvrsti višje.“ To lahko privede do bolj realističnega in dosegljivega cilja namesto enega cilja na vseh fakultetah.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Zaradi inherentnih razlik med fakultetami so združene po tematskih področjih s hierarhično analizo grozdov, da se zmanjša pristranskost. Nato se rezultat učinkovitosti vsake fakultete izračuna z analizo ovojnice podatkov.

Ugotovitve: Fakultete univerze, ki se preučujejo, so združene v tri vsebinska področja: 1) agrikulturna znanost in upravljanje tehnologije, 2) inženiring in ekologija ter 3) družboslovje in humanistika. Tehnika DEA zagotavlja ohlapne vrednosti, ki jih je treba uporabiti v ciljnih nastavitvah, ki zmanjšujejo pristranskost različnih zmogljivosti za proizvodnjo rezultatov na tematskih področjih. Za fakultete na področju agrikulturne znanosti in upravljanja tehnologije, družboslovja in humanistike so bistveni kazalniki neustreznost opravljenih raziskovalnih in pedagoških dejavnosti, tj. delež vsote neizkoriščenih vrednosti v obeh vidikih je več kot 80 %. V inženirstvu in ekologiji so bistveni kazalniki (tj. odstotek vsote neizkoriščenih vrednosti v obeh vidikih je 91,10 %) povezani s poučevanjem in mednarodnimi napovednimi operacijami. Vendar pa je operacija poučevanja najbolj kritičen vidik (tj. največja vrednost odstotka vsote ohlapnih vrednosti vsakega predmetnega območja je 42,23 %), na katero bi se morala osredotočiti vsa tematska področja za izboljšanje.

Izvirnost/vrednost: Naš pristop lahko zagotovi kvantitativno orodje za podporo odločanju, ki univerzitetnim administratorjem omogoča, da določijo realistične operativne politike v skladu z na dokazih temelječimi ciljnimi vrednostmi, prilagojenimi vsakemu predmetnemu področju.

Odkrivanje anomalije v časovni seriji za pametno kmetijstvo

Vladislav Bína

Univerza za ekonomijo in podjetništvo v Pragi

Jitka Bartošová

Univerza za ekonomijo in podjetništvo v Pragi

Vladimír Příbyl

Univerza za ekonomijo in podjetništvo v Pragi

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.177-186>

Ključne besede: odkrivanje anomalije, časovne vrste, razpad, umetna inteligenca

Namen: Sodobnim upravljavcem kmetij in kmetijskih podjetij je na voljo ogromna količina podatkov iz senzorjev in avtomatskih sistemov. Zato postaja avtomatizirano spremljanje osnovnih procesov vse bolj potrebno. Vodja sodobnega kmetijskega podjetja je odgovoren za svoje odločitve, vendar mora imeti natančno in pregledno podporo pri odločanju. Poročila, ki temeljijo na obsežnih matematičnih in statističnih pristopih, povezanih z informacijskim sistemom, lahko zagotovijo ustrezno hierarhijo opozoril v zvezi s pomembnimi kazalniki. Ta dokument vsebuje kratek pregled metod, ki se uporabljajo za odkrivanje anomalije v časovnih vrstah, skupaj z osnovnimi (in odprtimi) možnostmi njihovega izvajanja.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Kratek pregled najpomembnejših in dovolj prilagodljivih sodobnih metod za odkrivanje nepravilnosti v časovnih vrstah s poudarkom na kmetijstvu.

Ugotovitve: Dokument lahko služi kot izhodišče za ustvarjanje opozarjanja v kmetijskih informacijskih sistemih kot podporo pri vodstvenih odločitvah. V povezavi z izjemno hitrim razvojem podatkovnih in informacijskih sfer v pametnem kmetijstvu v zadnjih dveh desetletjih razvijajo tudi nove pristope za napovedovanje v časovnih vrstah in iskanje nepričakovanih nihanj v njihovem poteku. Poleg tradicionalnih matematičnih in statističnih pristopov se pojavljajo nove metode, ki so prilagojene internetnemu okolju in okolju družbenih omrežij.

Izvirnost/vrednost: Ta osnovni pregled se lahko uporabi za primarno usmeritev problema in lahko služi kot osnova za vzpostavitev sistema samodejnega opozarjanja. Vedno si je treba zapomniti področje uporabe, ekonomske odnose, strukturo in hierarhijo časovnih vrst ter njihovo periodičnost, sezonsko zmožnost in cikle.

Katera vodilna načela so trenutno najbolj privlačna: vodenje v luči sodobne vodstvene literature

Michael Hagemann
Pegaso International

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.125-133>

Ključne besede: vodenje, literatura, poslovne uspešnice

Namen: Namen te študije je opredeliti načela in kritične elemente vodenja, ki se odražajo v sodobni ljudski literaturi vodenja.

Zasnova študije/metodologija/pristop: V kvantitativno-kvalitativni študiji so glavne teme vodenja pridobljene iz seznamov poslovnih uspešnic, da bi sklepali o vprašanih v vodstvu, ki imajo najbolj priljubljeno resonanco.

Ugotovitve: Trenutna priljubljena poslovna literatura se osredotoča na vodjo kot osebo oziroma na osebnost vodje in zlasti na transformacijsko vodenje, vključno z elementi transakcijskega vodenja.

Izvirnost/vrednost: Preučevanje sodobne popularne vodstvene literature in njeno zasliševanje zaradi temeljnih načel vodenja in modelov postavlja nove temelje v znanstvenem raziskovanju.

Industrija 4.0 in industrija 5.0 z vidika Lean

Raphael Odebrecht de Souza

Federal University of Santa Catarina

Helio Aisenberg Ferenhof

Federal University of Santa Catarina

Fernando Antônio Forcellini

Federal University of Santa Catarina

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.145-155>

Ključne besede: vitka proizvodnja, Toyota Kata, Industrija 4.0, Industrija 5.0, pregled literature

Namen: Kljub veliki pozornosti, ki jo je industrija 4.0 (I4.0) pridobila v zadnjem desetletju, je bila vloga delavcev na dnu trgovine pri učinkovitem uvajanju teh novih tehnologij v proizvodnih sistemih le malo pomembna. Danes več avtorjev razpravlja o potrebi, da se delavci vrnejo v središče odločanja o uvajanju novih tehnologij v to, kar se imenuje Industrija 5.0 (I5.0). Ključni dejavnik pri uporabi teh novih konceptov je, da mora biti smiselna, nove informacije, ki jih ustvarjajo te tehnologije, pa morajo biti natančno uporabljene; v nasprotnem primeru se šteje za odpadek. Pristop Lean je že priznan kot najboljši pristop k prepoznavanju in odpravljanju odpadkov iz proizvodnih sistemov. Ne samo to, ampak omogoča tudi, da so odločitve o izboljšanju procesov osredotočene na človeka. Namen tega članka je predstaviti glavne vidike in razvoj I4.0 in I5.0 skozi čas, z uporabo pristopa Lean kot analiznih objektivov.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Da bi opredelili glavne vidike I4.0 in I5.0, razvijamo dosleden pregled literature z uporabo sistematičnega iskalnega toka (SSF).

Ugotovitve: Kot rezultat je bilo mogoče identificirati evolucijo od I4.0 do I5.0. V I4.0 je bil glavni poudarek na razvoju novih tehnologij, jih združiti s klasičnimi Lean orodji (npr. Kanban 4.0, Poka-Yoke 4.0) in implementirati kiber-fizične sisteme. V točki I5.0 je poudarek na uporabi teh novih tehnologij skupaj z delavci v trgovinah za nenehno izboljševanje proizvodnih procesov. Ne samo to, ampak v I5.0, protagonist postane (ali se vrne, da postane) delavci v trgovinah, da vodijo izboljšave, kot je v pristopu Toyota Kata.

Izvirnost/vrednost: To delo predstavlja nov način razlage napredovanja konceptov od I4.0 do I5.0. Poleg tega se osredotočanje na delavce za reševanje problemov vrača v središče razprave. Skupaj s tehnologijami I4.0 to predstavlja novo področje za prihodnje raziskave.

Predstavitev navzkrižno funkcionalnega, k strankam usmerjenega IT-sodelovanja: model, ki dopolnjuje ITIL

Jochen Hagen
Fielmann AG

Justus T. Holler
Fielmann AG

Michael Reimpell
Fielmann AG

Marius Schlage
Fielmann AG

Malte Schroller
Fielmann AG

<https://doi.org/10.53615/2232-5697.11.33-46>

Ključne besede: k strankam usmerjena IT-sodelovanje-model, ITIL okvir

Namen: Organizacija procesov IT oddelka na podlagi okvira ITIL je običajna praksa v podjetjih, ki si prizadevajo za uspešno in učinkovito upravljanje svojih IT incidentov in težav. Čeprav ITIL do določene mere daje strukturo in smernice, smo odkrili več vprašanj, ki niso bila optimalno zajeta v načrtih ITIL procesov najboljše prakse, ki jih uporabljamo. Zato smo zasnovali model „IT-Sodelovanje-model“ na podlagi pristopa znanosti o oblikovanju za reševanje teh posebnih vprašanj. Namen je dopolniti uveljavljene postopke ITIL (zlasti obvladovanje incidentov in težav) tako, da te „primere“, ki zahtevajo pozornost in jih sproži ena ali več prizadetih oseb, obravnava najbolj primerna in avtonomna ekipa na zelo sodelovalen način, da bi na koncu dosegli zadovoljstvo strank. Zato je bil zasnovan na podlagi vodilnih načel za reševanje in po možnosti premagovanje znanih in pogostih vprašanj v prevladujočem sistemu, ki temelji na vozovnicah. Članek opisuje motivacijo in zaznane omejitve v čistih ITIL procesih, ki so privedli do modela IT-Sodelovanje-model. Razpravljamo o gradbenih načelih, trenutku in mehaniki, ki smo jo uporabili za nenehno izboljševanje modela na podlagi retrospektiv in anket, vključno s povratnimi informacijami strank in udeležencev iz prejšnjih primerov.

Zasnova študije/metodologija/pristop: Zasnova operativnega modela IT, ki temelji na pristopu znanosti o oblikovanju.

Ugotovitve: Navzkrižno funkcionalno timsko sodelovanje znotraj zasnovanega operativnega modela je izboljšalo preglednost težav, komunikacijo in lastništvo.

Izvirnost/vrednost: Novo zasnovan IT operativni model za upravljanje vprašanj, ki jim je treba nameniti pozornost in jih ni mogoče takoj obravnavati ali ustrezno obravnavati, ki dopolnjujejo standardne postopke ITIL.